

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 196, 02.05.2022
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 80, 13.04.2022

§ 196

Valtuustoaloite neurodiversiteetin huomioimiseksi kaupungin kulttuuripalveluissa - Noora Tapio ym.

TRE:959/12.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 02.05.2022, § 196

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, puh. 050 411 3033, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Noora Tapion ym. aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Noora Tapio, Juha Ahonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 13.04.2022, § 80

Valmistelijat / lisätiedot:
Juha Ahonen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Noora Tapion ym. aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin

Perustelut

Noora Tapio ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen neurodiversiteetin huomioimiseksi kaupungin kulttuuripalveluissa. Aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki laatii kattavan toimenpidesuunnitelman neurodiversiteetin huomioimiseksi ja neurokirjolla olevien yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi kulttuuripalveluissa.

Valtuutettu Noora Tapion ja yhdentoista muun valtuutetun allekirjoittama valtuustoaloite neurodiversiteetin huomioimiseksi Tampereen kaupungin kulttuuritoiminnassa on kannatettava ja se on herättänyt myönteistä kiinnostusta kulttuurin palveluryhmän yksiköissä. Yksikkötasolla on jo tehty toimenpiteitä neurodiversiteetin huomioimiseksi, mutta tarve on edelleen laajemmille toimenpiteille ja yhteiselle suunnittelulle.

Kaupunkikulttuuriyksikössä neurokirjo huomioidaan erityisesti ryhmävierailujen yhteydessä. Tampere Filharmoniaassa kouluryhmiä informoidaan esityksen äänenvoimakkuuksista ja ohjeistetaan ottamaan omat kuulosuojaimet mukaan. Lisäksi erityistarpeisia oppilaita voidaan ohjata istumaan paikoille, joissa äänenvoimakkuus ei nouse liian suureksi, ja joista on helppo tarvittaessa poistua kesken konsertin.

Muumimuseossa on mahdollista säätää näyttelyn valaistusta ja äänimaailmaa eri asiakastarpeiden mukaan. Kaupunkikulttuuriyksikön koordinoimassa Taidekaari-hankkeessa erityisryhmät huomioidaan jo toiminnan suunnittelussa. Tämä näkyy mm. erityisopetukselle tarjottuna laajennettuna työpajatarjontana ja selkokielen käytössä näyttelykierrosten yhteydessä. Toimintaan osallistuvilla oppilailla on yleensä omat apuvälineet mukana, mutta työpajoissa ohjaajalla on usein esimerkiksi Timer käytössä.

Yksittäisistä kohdennetuista tilaisuuksista on esimerkkinä Muumimuseon huhtikuussa 2022 alkavat neuroystävälliset Hiljaiset iltapäivät, jolloin näyttelyn äänimaailmaa hiljennetään eikä samaan aikaan järjestetä ryhmäkierroksia tai muuta ryhmätoimintaa.

Neurodiversiteetti on pyritty ja pyritään edelleen huomioimaan myös tilojen suunnittelussa. Kirjastossa tämä näkyy erityisesti valaistuksen ja akustiikan monikäyttöisyydessä sekä niin, että valtaosassa kirjastoja on erilaisia pienempiä tiloja, joihin on tarvittaessa mahdollista vetäytyä. Kirjasto myös tekee laajaa yhteistyötä kaupungin nepsy-tiimin kanssa tarjoamalla erilaisia kirjaketteja ja informaatiota nepsy-asioista.

Työväenopisto on ollut mukana Kehitysvammaisten Palvelusäätiön koordinoimassa hankkeessa "Opistot erityisen parissa". Hankkeessa on haettu malleja, kuinka opistot voisivat kiinnittää erilaisiin oppijoihin huomioita. Kaupunkikulttuuriyksikön SATA2-hankkeessa laadittiin yhteistyössä Kulttuuria kaikille -palvelun ja Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön kanssa valtakunnallinen opas saavutettavaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

taideharrastustoimintaan lastenkulttuurikeskuksille ja taiteen perusopetukselle. Oppaan neuvoista ja vinkeistä moni keskittyy nimenomaan neurokirjon huomioimiseen, ja ohjeita sovelletaan mm. Lastenkulttuurikeskus Rullan toiminnassa.

Yksiköiltä tulleen palautteen mukaan suuri tämänhetkinen tarve on toimintasuunnitelman lisäksi henkilöstön koulutuksille. Kaupunkikulttuuriyksikön lastenkulttuuri tiimissä työskentelee nepsy-valmentajakoulutuksen käynyt henkilö, jonka osaamista hyödynnetään koulutusten ja toimenpidesuunnitelman laatimisessa. Samoin apua voidaan saada kaupungin nepsy-tiimiltä.

Toimenpidesuunnitelma neurodiversiteetin huomioimiseksi

Kulttuurin palveluryhmään ollaan parhaillaan laatimassa vaiheittaista toimenpidesuunnitelmaa neurodiversiteetin yhä paremmaksi huomioimiseksi. Koska palveluryhmän yksiköiden tarjonta kattaa toimintaa näyttelyistä konsertteihin ja opetustoiminnasta avustusvalmisteluun, on toimenpidesuunnitelma lopulta yleistasoinen. Alkuvaiheessa suunnitelma laaditaan muutamalle yksikölle, minkä jälkeen sitä laajennetaan koskemaan myös muita yksiköitä. Ensimmäisen suunnitelman tulisi olla valmis vuoden 2022 loppuun mennessä. Suunnitelman työryhmä koostuu yksiköiden eri toimintojen edustajista, lisäksi mukaan kutsutaan edustaja ADHD-liitosta tai vastaavasta järjestöstä.

Valmis toimintasuunnitelma julkaistaan tampere.fi -sivulla kertomaan saavutettavista palveluistamme. Lisäksi palveluryhmän sisällä olisi mahdollista tehdä erilaisten apuvälineiden yhteishankintoja. Myös henkilöstön koulutukset kannattaa järjestää palveluryhmän yhteisinä.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§196

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)